

શ્રી સાવિત્રીબાઇ ફૂલે નવોદય કોચિંગ સેન્ટર થરાદ

પ્રશ્નપત્ર-5

સમય : 2:00 કલાક

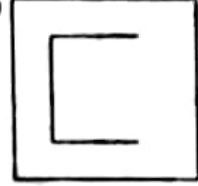

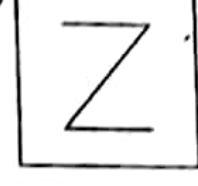

જવાહર નવોદય વિદ્યાલય પ્રવેશ પરીક્ષા

કુલ મુલ્ય : 100

વિભાગ-1 : માનસિક યોગ્યતા પરીક્ષા (પ્રશ્ન 1 થી 50)

વિભાગ-I

નીચેના 1 થી 5 માં દરેક પ્રશ્નમાં ચાર આકૃતિઓ (1), (2), (3) અને (4) આપેલી છે. આ ચાર આકૃતિઓમાં ત્રણ આકૃતિઓ અમુક રીતે સમાન છે અને એક આકૃતિ અસમાન છે. અસમાન આકૃતિ પસંદ કરી તમારો ઉત્તર અંગ્રેજી અંક (ઉદા. 1, 2, 3, 4)માં ઉત્તરપોથીમાં આપેલ બોક્સમાં અંગ્રેજીમાં લખો.

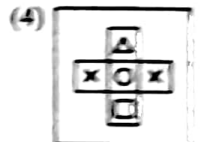
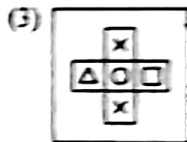
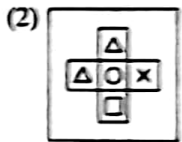
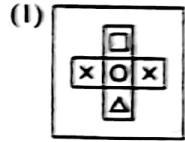
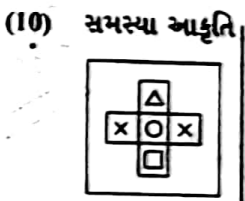
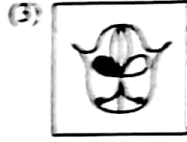
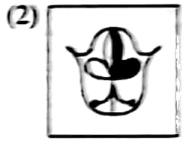
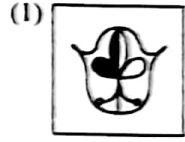
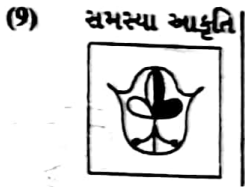
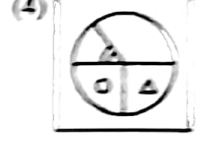
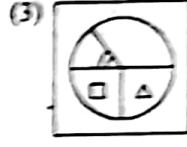
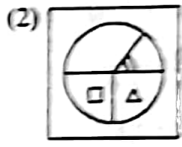
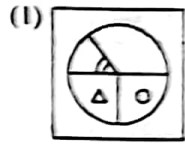
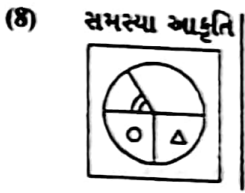
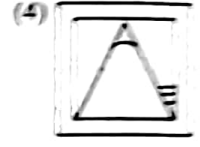
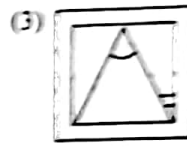
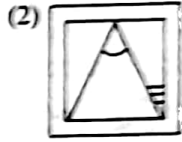
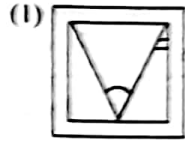
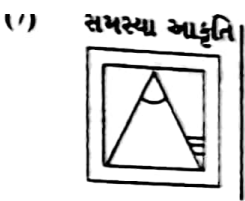
(1)	(1) 	(2) 	(3) 	(4) 	☐
(2)	(1) 	(2) 	(3) 	(4) 	☐
(3)	(1) 	(2) 	(3) 	(4) 	☐
(4)	(1) 	(2) 	(3) 	(4) 	☐
(5)	(1) 	(2) 	(3) 	(4) 	☐

વિભાગ-II

નિર્દેશ : પ્રશ્નક્રમાંક 6 થી 10 માં એક કોષમાં (સમસ્યાબદ્ધ) આકૃતિ કાપી બાજુએ અને ચાર ઉત્તર બતાવતી આકૃતિઓ (1), (2), (3) અને (4) અચ્છરમાં જમણી બાજુએ આપેલ છે. ઉત્તર બતાવતી આકૃતિ પસંદ કરો કે, જે વિલક્ષણ કોષમાં આકૃતિની બરાબર છે અને તમારા ઉત્તરનો ક્રમાંક અંગ્રેજી અંક (ઉદા. 1, 2, 3, 4)માં ઉત્તરપોથીમાં આપેલ બોક્સમાં અંગ્રેજીમાં લખો.

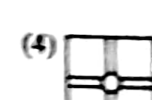
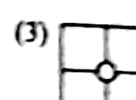
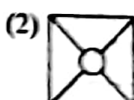
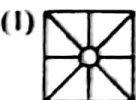
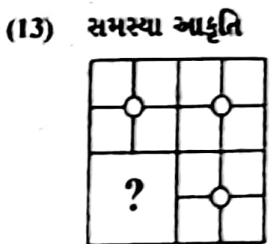
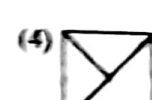
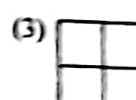
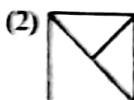
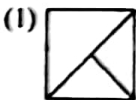
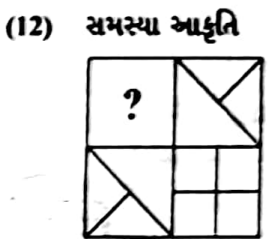
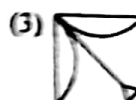
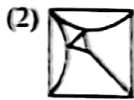
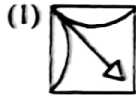
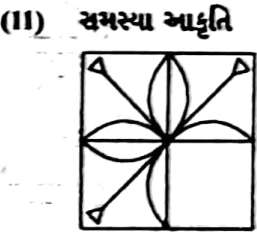
(6) સમસ્યા આકૃતિ

	(1) 	(2) 	(3) 	(4) 	☐
---	---	---	---	---	--------------------------

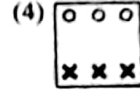
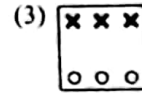
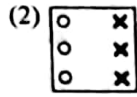
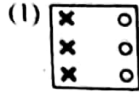
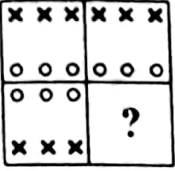

વિભાગ-III

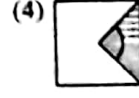
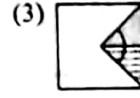
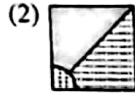
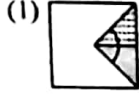
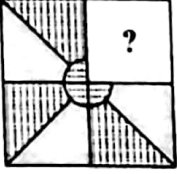
નિર્દેશ : પ્રશ્નનંબર 11 થી 15માં ડાબી બાજુને એક ક્ષેત્ર આકૃતિ આપેલ છે. જેમાંનો એક ભાગ અવુરો છે. જમણી બાજુને ઉત્તર આપત્તી આકૃતિ (1), (2), (3) અને (4) નું અવલોકન કરી ઉત્તર બતાવતી આકૃતિ યાંત્રો કે, જેની દિશા બદલ્યા વિના ક્ષેત્ર આકૃતિના અવુર ભાગમાં અંતર્ગત આકૃતિ પૂરી થાય તમારો પસંદ કરેલ ઉત્તર આકૃતિનો ક્રમાંક આપેલ ઉત્તરપોષીમાં તમારા ઉત્તરનો અક્ષર અંગ્રેજી અંકમાં (ઉદા. 1, 2, 3, 4)ના ઉત્તરપોષીમાં આપેલ બોક્સમાં અંગ્રેજીમાં લખો.

(14) સમસ્યા આકૃતિ

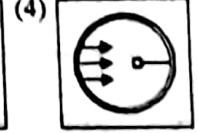
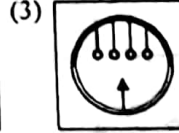
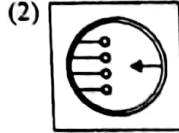
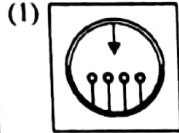
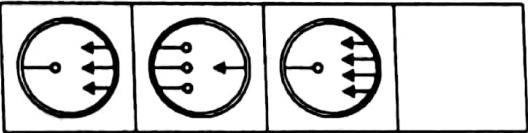
(15) સમસ્યા આકૃતિ

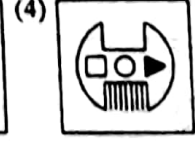
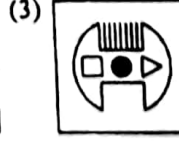
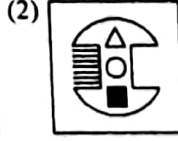
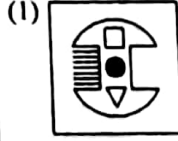
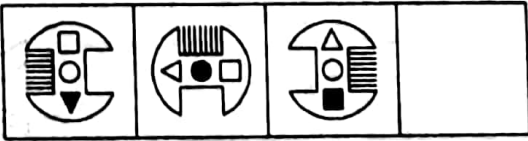
વિભાગ-IV

નિર્દેશ : પ્રશ્નનંબર 16 થી 20માં ડાબી બાજુએ ત્રણ કોયડા આકૃતિ આપેલી છે અને યોથી આકૃતિ માટે જગ્યા ખાલી રાખી છે. બધી આકૃતિઓ શ્રેણીમાં છે. જમણી બાજુએ આપેલી ઉત્તર આપતી આકૃતિઓ (1), (2), (3) અને (4) માંથી એક આકૃતિ શોધો કે જે ડાબી બાજુએ રાખેલી યોથી આકૃતિ માટેની ખાલી જગ્યામાં સમાઈ જાય અને શ્રેણી પૂરી થાય. તમારા પસંદ કરેલા ઉત્તર આકૃતિનો ક્રમાંક આપેલ ઉત્તરપોથીમાં આપેલ બોક્સમાં અંગ્રેજી અંકમાં લખો.

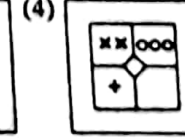
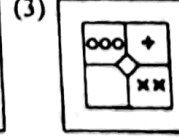
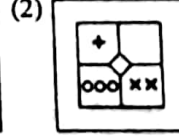
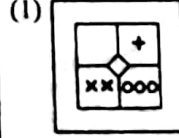
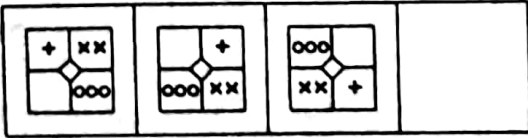
(16) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિઓ

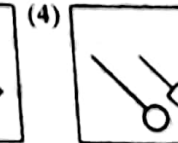
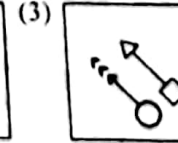
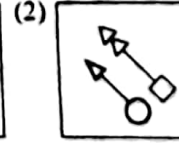
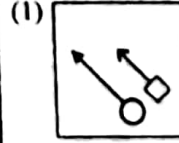
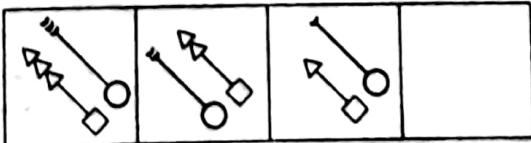
(17) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિઓ

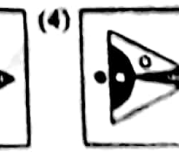
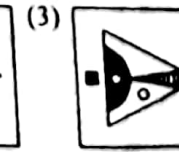
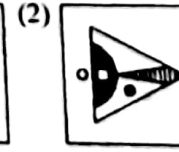
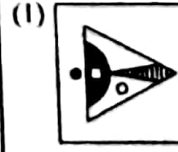
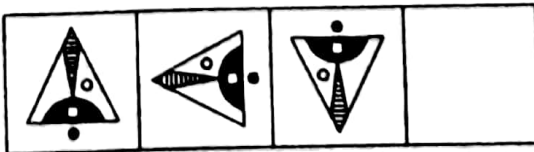
(18) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિઓ

(19) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિઓ

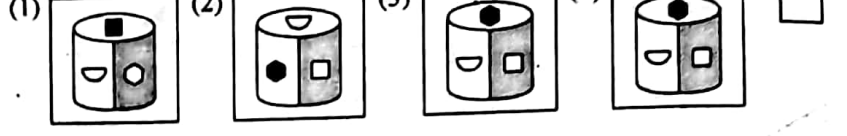
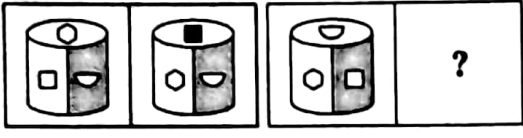
(20) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિઓ

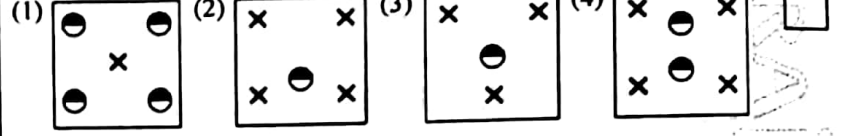
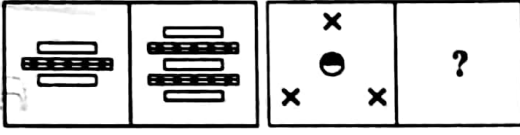
વિભાગ-V

- નિર્દેશ : પ્રશ્નનંબર 21 થી 25માં ત્રણ કોયડા આકૃતિ આપેલી છે અને ચોથી આકૃતિ માટે પ્રશ્નાર્થ ચિહ્ન (?) દર્શાવેલ છે. પહેલી બે કોયડા આકૃતિઓ એકબીજાથી સંબંધિત છે. તેવી જ રીતે ત્રીજી અને ચોથી આકૃતિઓમાં પણ સંબંધ છે. ઉત્તર બતાવતી આકૃતિઓ (1), (2), (3) અને (4) માંથી એક આકૃતિ પસંદ કરો કે, જે પ્રશ્નાર્થચિહ્નનું સ્થાન લે. તમે પસંદ કરેલો ઉત્તર આકૃતિનો ક્રમાંક આપેલ ઉત્તરપોથીમાં આપેલ બોક્સમાં અંગ્રેજી અંકમાં લખો.

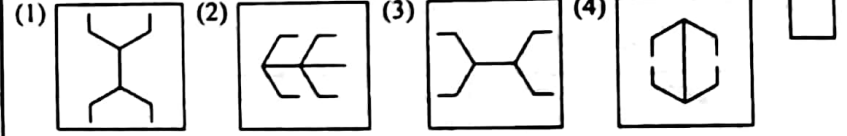
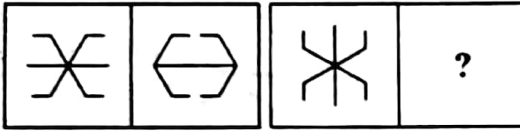
(21) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિઓ

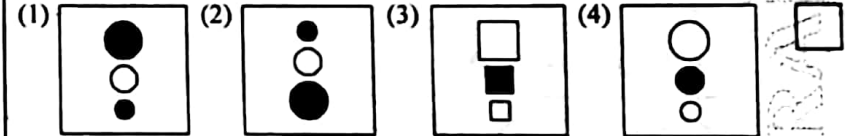
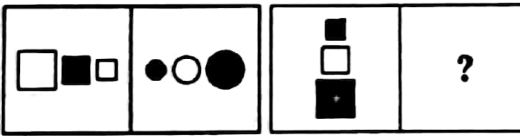
(22) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિઓ

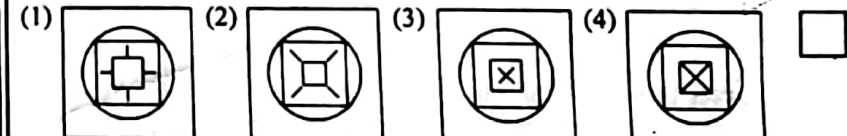
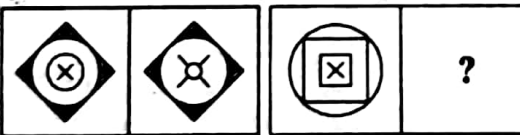
(23) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિઓ

(24) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિઓ

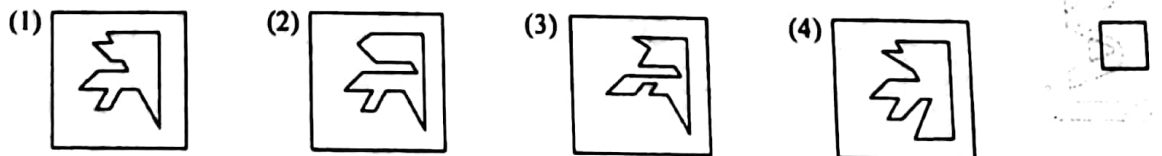
(25) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિઓ

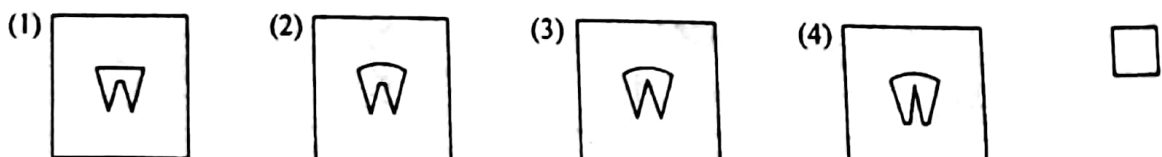
વિભાગ-VI

- નિર્દેશ : પ્રશ્નનંબર 26 થી 30 સુધીના પ્રશ્નોમાં જિઓમેટ્રિક આકૃતિ (વર્ગ, ત્રિભુજ)ના એક ભાગ રેખાની ડાબી તરફ સમસ્યા આકૃતિના રૂપમાં આપેલી છે અને રેખાની જમણી તરફ આપેલી ચાર ઉત્તર આકૃતિઓ (1), (2), (3) તથા (4) માંથી કોઈ એક એનો બીજો ભાગ છે. જમણી તરફ આપેલી ઉત્તર આકૃતિઓમાંથી એ આકૃતિ શોધો જે એ જિઓમેટ્રિક આકૃતિને પૂરી બનાવે છે. સાચો ઉત્તર પસંદ કરી સંલગ્ન ઉત્તર-પત્રિકાનાં દરેક પ્રશ્નની આગળ આપેલા બોક્સમાં અંગ્રેજી અંકમાં ઉત્તર લખો.

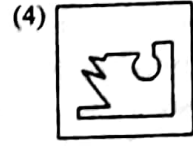
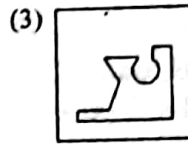
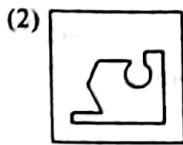
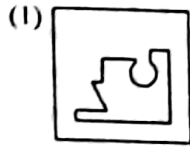
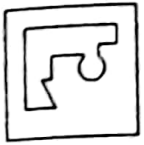
(26) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિ

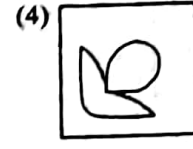
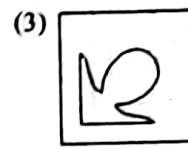
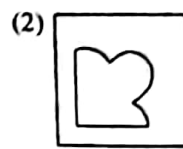
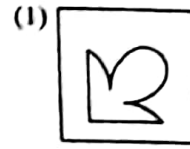
(27) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિ

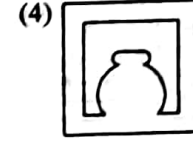
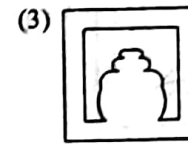
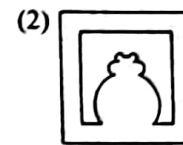
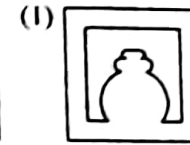
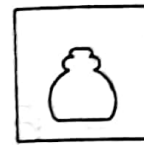
(28) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિ

(29) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિ

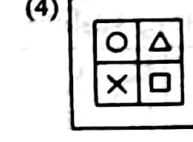
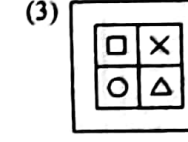
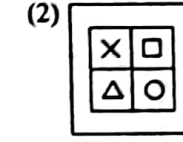
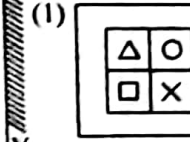
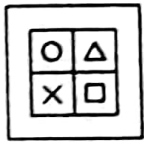
(30) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિ

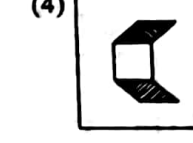
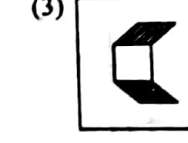
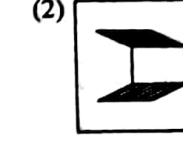
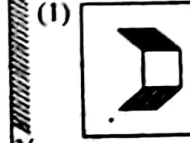
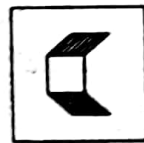
વિભાગ-VII

નિર્દેશ : પ્રશ્નનંબર 31 થી 35 સુધીના પ્રશ્નોમાં ડાબી બાજુએ એક એક સમસ્યા આકૃતિ અને જમણી બાજુએ ચાર ઉત્તર આકૃતિઓ (1), (2), (3) તથા (4) આપેલી છે. આ ઉત્તર આકૃતિને પસંદ કરી, જે સમસ્યા આકૃતિની દર્પણ આકૃતિની બિલુકલ સદૃશ્ય હોય જ્યારે દર્પણને XY પર રાખેલું હોય. તમારા ઉત્તર શોધીને સંલગ્ન ઉત્તર-પત્રિકામાં દરેક પ્રશ્નની આગળ આપેલ બોક્સમાં અંગ્રેજી અંકમાં ઉત્તર લખો.

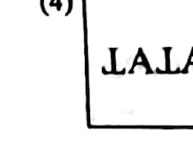
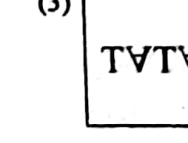
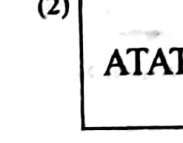
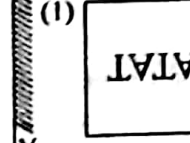
(31) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિ | X

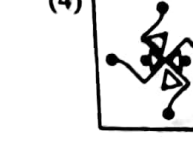
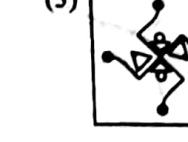
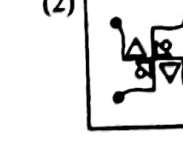
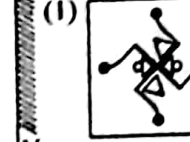
(32) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિ | X

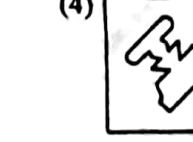
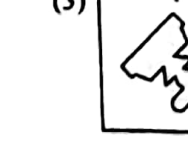
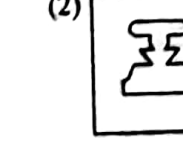
(33) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિ | X

(34) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિ | X

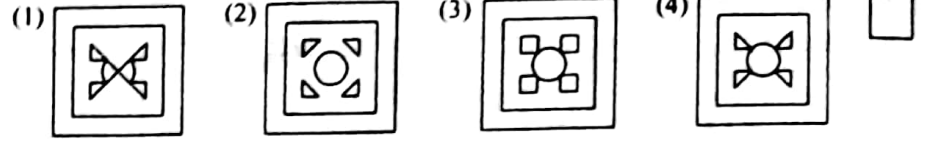
(35) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિ | X

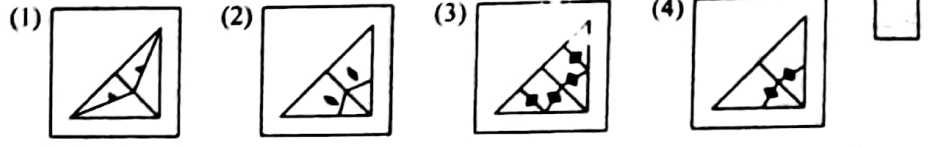
વિભાગ-VIII

નિર્દેશ : પ્રશ્નનંબર 36 થી 40 સુધીના પ્રશ્નોમાં કાગળના એક ટુકડાને વાળવામાં આવે છે અને કેટલાક પ્રશ્નોમાં પંચ પણ કરવામાં આવે છે. જમ કે, ડાબી બાજુએ સમસ્યા આકૃતિમાં બતાવવામાં આવ્યાં છે, તથા જમણી અને ડાબી તરફ ચાર ઉત્તર આકૃતિઓ (1), (2), (3) તથા (4) આપેલી છે. કાગળ ખોલ્યા પછી બનેલી આકૃતિને આપેલી ઉત્તર આકૃતિઓમાંથી શોધો તથા તમારા ઉત્તર સંખ્યા ઉત્તર-પત્રિકાના દરેક પ્રશ્નની આગળ આપેલા બોક્સમાં અંગ્રેજી અંકમાં ઉત્તર લખો.

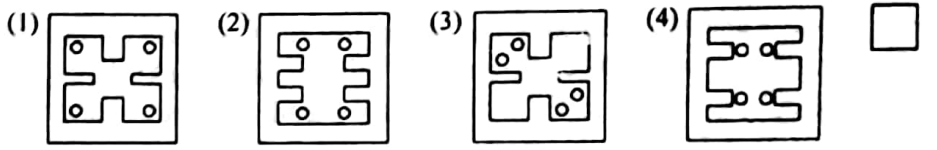
(36) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિઓ

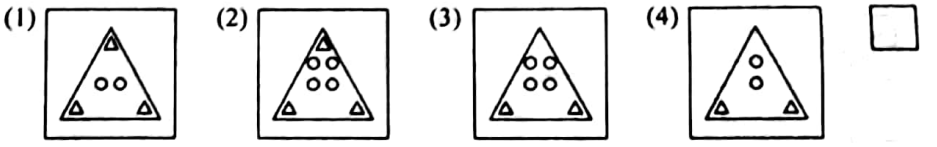
(37) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિઓ

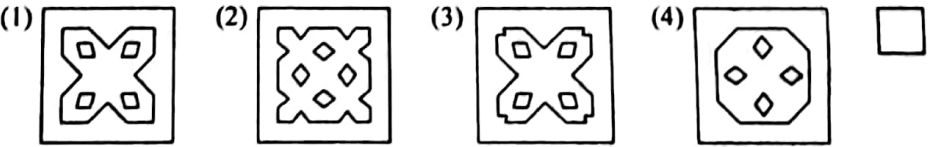
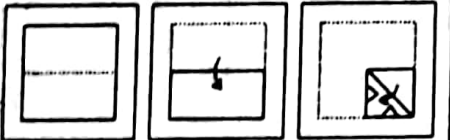
(38) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિઓ

(39) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિઓ

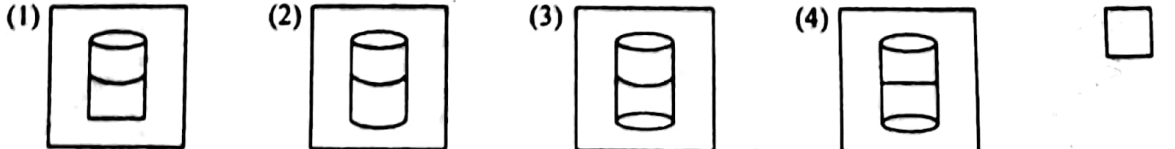
(40) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિઓ

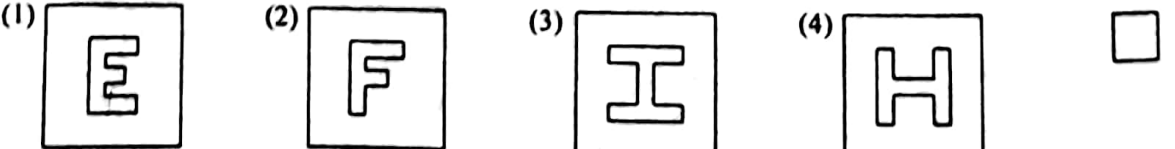
વિભાગ-IX

નિર્દેશ : પ્રશ્નનંબર 41 થી 45 સુધીના પ્રશ્નોમાં ડાબી બાજુએ એક સમસ્યા આકૃતિ અને જમણી બાજુએ ચાર ઉત્તર આકૃતિઓ (1), (2), (3) તથા (4) આપેલી છે. સમસ્યા આકૃતિમાં આપેલા કાપેલા ટુકડાથી બનેલ ઉત્તર આકૃતિને શોધો તથા એ ઉત્તર આકૃતિની સંખ્યાને સંલગ્ન ઉત્તર-પત્રિકાના પ્રશ્નની આગળ આપેલા બોક્સમાં લખો.

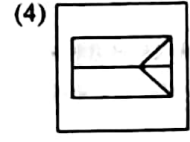
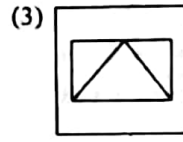
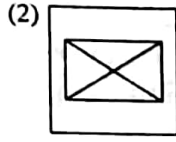
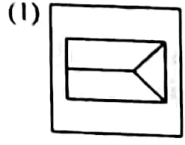
(41) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિ

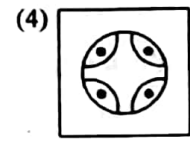
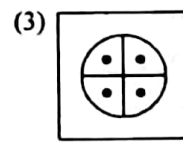
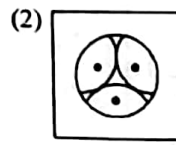
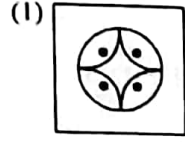
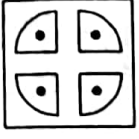
(42) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિ

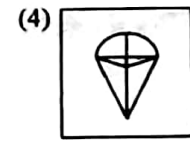
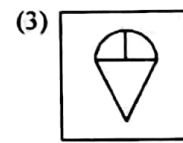
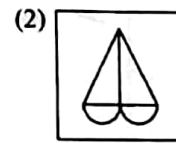
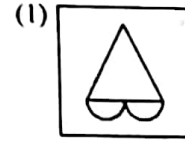
(43) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિ

(44) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિ

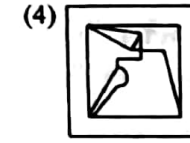
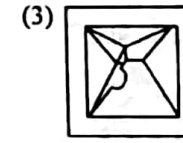
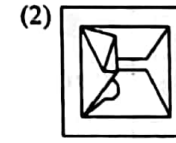
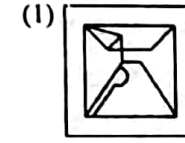
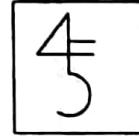
(45) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિ

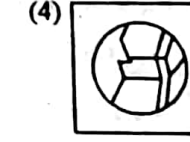
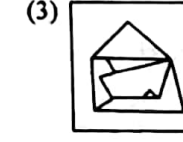
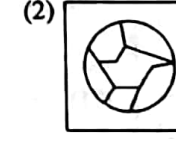
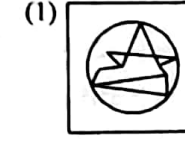
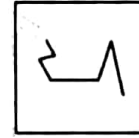
વિભાગ-X

નિર્દેશ : પ્રશ્નનંબર 46 થી 50 સુધીના પ્રશ્નોમાં ડાબી બાજુએ એક સમસ્યા આકૃતિ અને જમણી બાજુએ ચાર ઉત્તર આકૃતિઓ (1), (2), (3) તથા (4) આપેલી છે. આ ઉત્તર આકૃતિને શાધો જેમાં સમસ્યા આકૃતિ છુપાયેલી છે તથા તમારા ઉત્તર, ઉત્તર આકૃતિની સંખ્યા દ્વારા સંલગ્ન ઉત્તર-પત્રિકાના પ્રશ્નની આગળ આપેલા બોક્સમાં લખો.

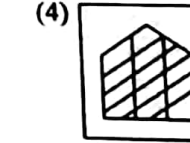
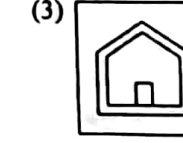
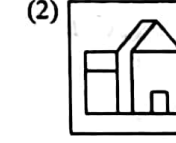
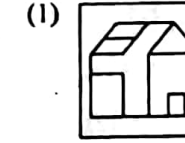
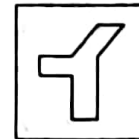
(46) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિ

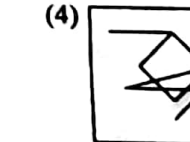
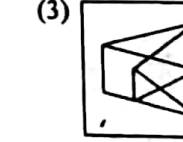
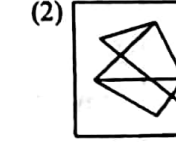
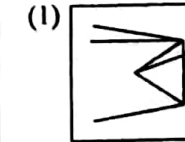
(47) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિ

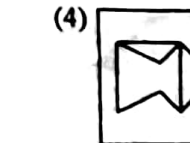
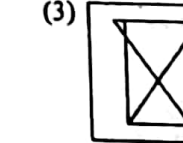
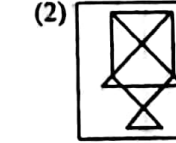
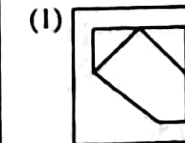
(48) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિ

(49) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિ

(50) કોયડા (સમસ્યા) આકૃતિ

વિભાગ-2 : અંકગણિત (પ્રશ્ન 51 થી 75)

નિર્દેશ : પ્રત્યેક સવાલ માટે ચાર સંભવિત જવાબ છે. જેને (1), (2), (3) અને (4) ના ક્રમમાં આપવામાં આવ્યા છે. જેમાંથી માત્ર એક જ જવાબ સાચો છે. યોગ્ય જવાબ પસંદ કરી તેની ક્રમ સંખ્યા ઉત્તરપુસ્તિકામાં પ્રશ્ન સંખ્યાના સામે આપેલા બોક્સમાં લખવા.

(51) $583 \times 128 \times 617 \times 413$ ના ગુણાકારમાં એકમનો અંક કયો હશે ?

- (1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) 5

(52) રોમન પદ્ધતિમાં Dનું મૂલ્ય કેટલું છે ?

- (1) 50 (2) 100 (3) 500 (4) 1000

(53) એક અવિભાજ્ય સંખ્યાને કેટલા અવયવ હોય ?

- (1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 5

(54) કઈ ત્રણ ક્રમિક સંખ્યાઓનો સરવાળો અને ગુણાકાર બંને સમાન છે ?

- (1) 1, 2, 3 (2) 2, 3, 4 (3) 6, 7, 8 (4) 3, 4, 5

(55) જો સંખ્યા $325 \div 6, 3$ વડે વિભાજ્ય હોય તો *નું મૂલ્ય કેટલું ?

- (1) 4 (2) 2 (3) 3 (4) 1

(56) 1200 ના અવયવ છે ?

- (1) $10 \times 10 \times 2 \times 2 \times 4$ (2) $10 \times 11 \times 2 \times 4$
(3) $10 \times 5 \times 4 \times 3$ (4) $2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 3 \times 5 \times 5$

(57) $17^5, 17^9$ અને 17^{11} નો લ.સા.અ. કેટલો થાય ?

- (1) 17^5 (2) 17^9
(3) 17^{11} (4) આમાંથી એકપણ નહિ

(58) મોટામાં મોટી કઈ સંખ્યા વડે 121, 342 અને 415ને ભાગતાં ક્રમશઃ શેષ 10, 9 અને 8 રહે ?

- (1) 37 (2) 74 (3) 111 (4) 3

(59) $\frac{3}{7}$ અને $\frac{5}{9}$ નો સરવાળો છે.

- (1) $\frac{3+5}{7+9}$ (2) $\frac{3 \times 9 + 5 \times 7}{7 \times 9}$
(3) $\frac{5 \times 9 + 5 \times 7}{7 + 9}$ (4) $\frac{5 \times 4}{9 + 7}$

(60) ખાલી જગ્યા પૂરો.

$$1\frac{2}{3} \times \left(\frac{2}{3} \times \frac{6}{25}\right) = \left(1\frac{2}{3} \times \frac{2}{3}\right) \times$$

- (1) $1\frac{2}{3}$ (2) $\frac{2}{7}$
(3) $\frac{6}{25}$ (4) એકપણ નહીં

(61) $\frac{3}{10} + \frac{5}{100} + \frac{8}{1000}$ નો સરવાળો દશાંશ સ્વરૂપમાં કેટલો થાય ?

- (1) 0.853 (2) 0.358 (3) 3.58 (4) 8.35

(62) $100 - 51.457 =$

- (1) 48.542 (2) 48.541 (3) 48.540 (4) 48.543

(63) $\frac{(25)^{\frac{1}{2}} \times (64)^{\frac{1}{2}} \times (36)^{\frac{1}{2}}}{(9)^{\frac{1}{2}} \times (4)^{\frac{1}{2}}} =$

- (1) 30 (2) 40 (3) 50 (4) 60

(64) 1 ફેબ્રુઆરી 2013ના રોજ સોમવાર હતો, તો તે મહિનાની છેલ્લી તારીખે કયો વાર હશે ?

- (1) રવિવાર (2) સોમવાર (3) મંગળવાર (4) શનિવાર

(65) જો $\frac{x}{y} = 3$ અને $\frac{a-x}{b-y} = 3$ હોય, તો $\frac{a}{b}$ નું મૂલ્ય કેટલું ?

- (1) 1 (2) 2 (3) -3 (4) 3

(66) $4\frac{29}{49}$ નું વર્ગમૂળ કેટલું ?

- (1) $2\frac{1}{7}$ (2) $3\frac{1}{7}$ (3) $4\frac{1}{7}$ (4) $5\frac{1}{7}$

(67) 6 અંકોની સૌથી નાની સંખ્યા શોધો જે પૂર્ણ વર્ગ હોય ?

- (1) 100490 (2) 100489 (3) 100500 (4) 200100

(68) ₹ 200ને 8 : 7 : 5 માં વિભાજિત કરો.

- (1) 70, 80, 50 (2) 80, 70, 50 (3) 30, 40, 40 (4) 20, 30, 60

(69) ધોરણ 6માં 20 % છોકરીઓ છે જો ધોરણમાં છોકરીઓની સંખ્યા 6 હોય તો ધોરણ 6માં કુલ બાળકોની સંખ્યા કેટલી ?

- (1) 30 (2) 40 (3) 35 (4) 50

(70) જો xના 5 % + 75ના 16 % = 16 હોય, તો xનું મૂલ્ય કેટલું ?

- (1) 75 (2) 80 (3) 90 (4) 400

(71) એક મજૂર 30 દિવસમાં ₹ 16500 કમાય છે, તો 18 દિવસમાં તે કેટલા રૂપિયા કમાય ?

- (1) ₹ 9900 (2) ₹ 10,000 (3) ₹ 10,100 (4) ₹ 10,200

(72) મુરલી વિજય ક્રિકેટરે જુદી જુદી મેચોમાં કરેલા રન 0, 6, 12, 13, 14 છે. તો તેણે કરેલ સરાસરી રન કેટલા ?

- (1) 11 (2) 10 (3) 12 (4) 9

(73) 35 મીટર/સેકન્ડને કિમી/કલાકમાં ફેરવો.

- (1) 124 કિમી/કલાક (2) 126 કિમી/કલાક
(3) 130 કિમી/કલાક (4) 128 કિમી/કલાક

(74) એક ડી.વી.ડી. પ્લેયર ₹ 5060 માં વેચવાથી 10 % લાભ થાય છે. જો ડી.વી.ડી. પ્લેયર ₹ 4370માં વેચવાથી કેટલા ખોટ જાય ?

- (1) 2 % (2) 5 % (3) 4 % (4) 3 %

(75) એક લંબચોરસ બાગની લંબાઈ 400 મીટર અને પહોળાઈ 300 મી છે. બાગની પરિમિતિ શોધો.

- (1) 1200 મી² (2) 700 મી (3) 120000 મી² (4) 1400 મી

નિર્દેશ : આ વિભાગમાં પાંચ ફકરા (ગદ્યાં) છે. દરેક ફકરાના ૫ - ૫ પ્રશ્નો છે. દરેક ફકરાને ધ્યાનપૂર્વક વાંચી આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરેક પ્રશ્નના ચાર સંભવિત ઉત્તરો (૧), (૨), (૩) અને (૪) ના ક્રમમાં આપેલા છે. જેમાંથી માત્ર એક જ ઉત્તર સાચો છે. યોગ્ય ઉત્તરનું ચયન કરી, તેની ક્રમ-સંખ્યા ઉત્તર-પુસ્તિકામાં સંબંધિત પ્રશ્ન-સંખ્યા સામે આપેલા બોક્સમાં લખવાની છે.

ફકરો : ૧

પ્લાસ્ટિક જુદાં જુદાં પ્રકારનું બનાવી શકાય છે આપણે પ્લાસ્ટિકના કેટલાંક સામાન્ય ગુણધર્મોની ચર્ચા કરીશું. વપરાયેલી ફોટો ફિલ્મના કેટલાંક ટુકડાઓ એકત્રિત કરો. એક ટુકડાથી જુઓ તો ખબર પડશે કે તે પારદર્શક છે. બીજો ટુકડો લઈ તેને ચપ્પા વડે કાપો તે સહેલાઈથી કપાઈ જશે. હવે પાણી ભરેલા એક પાત્રમાં આ ફિલ્મના ટુકડાને નાખો તો તે પાણી પર તરે છે કારણ કે તે પાણી કરતાં હલકો છે. તેને ગરમ કરો કે ગરમ વસ્તુની નજીક લઈ જશો તો તે સહેલાઈથી પીગળી જશે તે ઉષ્માનો સુવાહક છે. આ કારણથી ફિલ્મને ઠંડી જગ્યાએ રાખવામાં આવે છે. આ ફિલ્મ એક પ્રકારના પ્લાસ્ટિકની બનેલી છે. જેને સેલુલાઈટ કહે છે. ગરમી કરીને તેને અનેક આકારમાં ઢાળી શકાય છે: બેકેલાઈટ બીજા પ્રકારનું પ્લાસ્ટિક છે. જે વિદ્યુત અવાહક છે. તેથી વીજળીના ઉપકરણો જેવા કે સ્વીચ પ્લગ વગેરે બનાવવા વપરાય છે.

- (76) પ્લાસ્ટિક પાણીથી...
- (1) હલકું હોય છે. (2) ભારે હોય છે.
(3) હલકું કે ભારે હોતું નથી. (4) એકપણ નહીં
- (77) ફોટો ફિલ્મ શેની બને છે ?
- (1) લોખંડની (2) ટીનની (3) પ્લાસ્ટિકની (4) લાકડાની
- (78) ઉષ્માની સુવાહક હોય છે.....
- (1) અધાતુ (2) પ્લાસ્ટિક
(3) લાકડું (4) એકપણ નહીં
- (79) બેકેલાઈટ શું છે ?
- (1) ખનિજ (2) તાંબુ
(3) પ્લાસ્ટિક (4) એકપણ નહીં
- (80) વિદ્યુતની અવાહક હોય છે.
- (1) ધાતુ (2) પ્લાસ્ટિક
(3) (1) અને (2) બંને (4) એકપણ નહીં

ફકરો : ૨

જ્યારે ભારતમાં રેલવે શરૂઆત કરવાની વાત થઈ ત્યારે કેટલાંક લોકોએ તેને પૈસાની બરબાદી કહું કેટલાંક અંગ્રેજોએ કહું કે ભારતમાં ટ્રેન શરૂ કરો તો તેમા બેસશે કોણ ? બળદગાડીમાં બેસનાર સિંદુસ્તાનીઓ ભાગ્યે જ રેલગાડીમાં બેસે. ભારતમાં રેલગાડી ચલાવવાનો નિર્ણય ઈ.સ. ૧૮૪૪ માં ઈસ્ટ ઈન્ડીયા કંપનીની લંડન કોર્ટે કર્યો હતો. આશ્ચર્યજનક વાત તો એ છે કે તે વખતના ગવર્નર જનરલે ૭ મે ૧૯૪૫ માં કોર્ટને પત્ર લખ્યો તેમાં કહેવામાં આવ્યું કે ભારતની આબોહવા જોતા રેલવે લાઈનનું કામ ઝડપથી શરૂ કરવું જોઈએ. કોર્ટને ખબર હતી કે ભારે વરસાદ ઝડપી પવનો અને ઉનાળામાં તેજ સૂર્યના તાપને લઈને રેલ નિર્માણ કાર્ય સિમીત રાખી શકાય. લોર્ડ રેલહાઉસી એન્જિનિયરના સલાહકાર કર્નલ કેનેડીની સલાહથી જુલાઈ ૧૮૫૦ માં હાવડા-પાંડુઆ વચ્ચે પ્રાયોગિક રીતે રેલવે લાઈન નાખવાની મંજૂરી આપી.

- (81) ભારતમાં રેલવે શરૂ કરવાની વાત થઈ ત્યારે કેટલાક લોકોએ શું કહું ?
- (1) મુખામી ભરી વાત છે. (2) પૈસાની બરબાદી છે.
(3) ખૂબ જ અઘરું કામ છે. (4) એકપણ નહીં
- (82) તે વખતના ગવર્નર-જનરલે ૭ મે ૧૯૪૫ માં કોને પત્ર લખ્યો ?
- (1) બ્રિટિશ સરકારને (2) ભારત સરકારને
(3) કોર્ટના ડાયરેક્ટરને (4) એકપણ નહીં
- (83) પ્રાયોગિક ધોરણે હાવડા - પાંડુઆ વચ્ચે રેલવે લાઈન નાખવાની મંજૂરી ક્યારે મળી ?
- (1) ઈ.સ. ૧૮૪૫ માં (2) ઈ.સ. ૧૮૬૦ માં
(3) ઈ.સ. ૧૮૫૦ માં (4) ઈ.સ. ૧૮૫૫ માં
- (84) ઈ.સ. ૧૮૪૪ માં લંડનની કોર્ટના ડાયરેક્ટરે શો નિર્ણય લીધો ?
- (1) ભારતમાં બસ ચાલુ કરવાનો
(2) ભારતમાં રેલગાડી ચાલુ કરવાનો
(3) ભારતમાં વિમાન ચલાવવાનો
(4) આપેલ તમામ
- (85) કર્નલ કેનેડી શાના સલાહકાર હતા ?
- (1) એન્જિનિયરીંગના (2) સિવિલના
(3) કાયદાના (4) વાસ્તુના

ફકરો : ૩

ઈશ્વરચંદ્ર વિદ્યાસાગર સંસ્કૃતના પંડિત હતા. તેમની ખ્યાતિનું કારણ ફક્ત તેમનું જ્ઞાન નહીં પરંતુ સદાચાર પણ હતું. તેઓ તેમની વિનમ્રતા, પરોપકાર, સચ્ચાઈ જેવા ગુણોને લીધે પ્રિય બની ગયા હતા. એકવાર કલકત્તાની સંસ્કૃત કોલેજમાં સંસ્કૃત વ્યાકરણ ભણાવનાર પ્રોફેસરની જગ્યા ખાલી પડી. સ્વાભાવિક રીતે જ કોલેજના આચાર્યને ઈશ્વરચંદ્ર વિદ્યાસાગરની યાદ આવી તેમણે ઈશ્વરચંદ્રને એક પત્ર લખ્યો અને તેમની કોલેજના ખાલી પડેલી જગ્યા માટે તેમને વિનંતી કરવામાં આવી. ઈશ્વરચંદ્રએ પત્ર વાચ્યો થોડો વિચાર કરી તેમણે આ પદ માટે ના પાડી અને કહું કે તમારે વ્યાકરણમાં હોશિયાર હોય તેવા પ્રોફેસરની જરૂર છે. હું માનું છું કે તેના માટે મારો મિત્ર તારક વાચસ્પતિ વધુ યોગ્ય છે. જો તમે મારા મિત્રની નિમણૂક કરશો તો મને ખૂબ જ આનંદ થશે ઈશ્વરચંદ્ર વિદ્યાસાગરના આ પ્રસ્તાવનો કોલેજની સંચાલક સમિતિએ સહર્ષ સ્વીકાર્યો.

- (86) ઈશ્વરચંદ્ર વિદ્યાસાગર કયા વિષયના પંડિત હતા ?
- (1) હિન્દી (2) અંગ્રેજી (3) ભૂગોલ (4) સંસ્કૃત
- (87) ક્યાંની કોલેજમાં સંસ્કૃત વ્યાકરણ ભણાવનાર પ્રોફેસરની જગ્યા પડી હતી ?
- (1) દિલ્લી (2) કલકત્તા (3) મુંબઈ (4) પટના

(88) કોલેજમાં કોને શિક્ષક તરીકે ઉચ્ચસ્તરે વિદ્યાસાગરની યાદ આવી.

- (1) પ્રોફેસરને (2) વિદ્યાર્થીઓને
(3) આચાર્યને (4) એકપક્ષ નહીં

(89) વિદ્યાસાગરે કોનું નામ સંસ્કૃત વ્યાકરણના શિક્ષક માટે સુચવ્યું ?

- (1) વાયસ્પતિ (2) પ્રેમચંદ
(3) વિવેકાનંદ (4) મદન મોહન માલવીયા

(90) કોલેજમાં વ્યાકરણ માટે કેવા પ્રોફેસરની જરૂર હતી ?

- (1) અનુભવી (2) હોશિયાર
(3) મહેનતુ (4) એકપક્ષ નહીં

કરો : 4

પાછા કરતાં સિકંદરની મુલાકાત એક સંત સાથે થઈ સંત ધાસની ખરબચડી સાદગી પર બેસી તડકો રોકી રહ્યા હતા. સિકંદર તેમની સામે ઊભો થઈ ગયો અને આશા કરવા લાગ્યો કે સંત તેમને વંદન કરશે પણ તેમણે એમ ન કર્યું તેને બદલે તેણે કહ્યું, "મહેરબાની કરી એક તરફ ઊભા રહો મારા પર તડકો આવવા દો.

સિકંદરે ગુસ્સાથી પૂછ્યું 'જાણો છો હું કોણ છું'

સંતે કોઈ જવાબ ન આપ્યો.

"હું એક રાજા છું. સિકંદર મહાન" તેમણે કહ્યું.

"રાજા ! તમે ! ના, તમે નથી" સંતે કહ્યું સિકંદર બોલ્યો

"હા હું જ છું" મે અડધી દુનિયા છતી લીધી છે.

સંતે શાંતિપૂર્વક કહ્યું "રાજા તમારી જેમ બેચેન થઈને કરતા નથી હે પુરુષ ! જાઓ લોકોના દિલ પર પ્રેમથી વિજય મેળવો.

સિકંદર વંદન કરી અને ચૂપચાપ ચાલ્યો ગયો.

(91) સંતે સિકંદરને એક બાજુ ઊભા રહી જવાનું કેમ કહ્યું ?

- (1) તે ભક્ત ન હતો.
(2) તે સંત પર આવતો તડકો રોકી રહ્યો હતો.
(3) તેણે રજા લીધી ન હતી.
(4) તે બેચેન થઈને ઠરી રહ્યો હતો.

(92) નીચેનામાંથી કયા શબ્દનો અર્થ છે. "વિજય મેળવો".

- (1) છતો (2) કહ્યો (3) નમાવો (4) હરાવો

(93) રાજા હંમેશા હું નથી કરતો ?

- (1) સંત પાસે જવું (2) બેચેન થઈને ઠરવું
(3) સંતોને વંદન (4) મજા પર શાસન

(94) 'રાજા' માટે કયો શબ્દ બરાબર નથી ?

- (1) રાજા (2) શાસક (3) કર્મચારી (4) વિજેતા

(95) લોકોના દિલોને છતી શકાય છે.....

- (1) સત્તાથી (2) પનથી (3) તલવારથી (4) પ્રેમથી

કરો : 5

પૃથ્વીની સપાટીમાં હંમેશા પરિવર્તન થતું જ રહે છે. જે પ્રદેશ અત્યારે પાણીથી ઢંકાયેલો છે તે કદાચ ધણાં વર્ષો પહેલાં સમુદ્રની ઉપર હશે. દરિયાઈ છીપલાં જે પહેલાં પાણીના તળિયે હતાં તે અત્યારે ઉચ્ચ પ્રદેશમાં જોવા મળે છે. દરિયાને તળિયે પડેલા પદાર્થોથી

બનેલા જુદા જુદા પ્રકારના ખડકો આપણને જિમાલયના પર્વતો શિખરો પાસે જોવા મળે છે. આના અર્થ એ છે કે બક વાર જિમલય જ દરિયાના તળિયે પડેલો હતો. પૃથ્વીની સપાટીને બરાબર મને ધણી વસ્તુઓ (પરિબળો) ભાગ ભજવે છે. નદીઓ મારી પહોં જાય છે અને પાતાળ ખડકો બનાવે છે. પવન ઝૂટી ડેલી અને જુદા ઉડારીને લઈ જાય છે. કેટલીક વાર પૃથ્વીની સપાટીના ભાગ ડિબા ગિટે છે; જ્યારે કેટલીક વાર પીમે પીમે નીચે સરકે છે. આ કિબ ધણી વાર બને છે અને ખુબ પીમે પીમે પૃથ્વીની સપાટીમાં ફેરફાર થતો રહે છે, પણ કોઈ વાર જ્યારે પરતીક્રમ થાય છે, ત્યારે પૃથ્વીની સપાટીમાં ઝડપથી ફેરફાર થાય છે.

(96) દરિયાઈ છીપલાં કે જે પહેલાં પાણીને તળિયે હતાં તે હવે ઉચ્ચ પ્રદેશમાં જોવા મળે છે. આ બતાવે છે કે...

- (1) લોકો દરિયાઈ છીપલાં પર્વત પર લઈ ગયા.
(2) સખત પવન (વાવાજોડું) દરિયાઈ છીપલાંને પર્વત પર લઈ ગયો.
(3) એક વાર આ પર્વતો સમુદ્રની નીચે હતા.
(4) પૃથ્વી પર દરેક ઠેકાણે દરિયાઈ છીપલાં જોવા મળે છે.

(97) પૃથ્વીની સપાટી પર ફેરફાર થાય છે.

- (1) ફક્ત પરતીક્રમને પરિણામે
(2) ફક્ત દરિયાની સપાટીમાં ફેરફાર થવાથી
(3) નદીઓ અને વાવાજોડાને લીધે
(4) ધણાં પરિબળોને લીધે

(98) પૃથ્વીની સપાટીમાં ફેરફાર -

- (1) હંમેશાં પીમે પીમે થાય છે.
(2) હંમેશાં ઓચિતો (એકાએક) થાય છે.
(3) મોટે ભાગે પીમો પણ કોઈ વાર ઓચિતો (ઝડપથી) થાય છે.
(4) મોટે ભાગે ઓચિતો પણ કોઈ વાર પીમો થાય છે.

(99) દરિયાને તળિયે પડેલા પદાર્થોથી બનેલા જુદા જુદા પ્રકારના ખડકોને જિમાલયનાં ધણાં શિખરો પાસે જોઈ શકાય છે. આનો અર્થ એ છે કે -

- (1) જિમાલય પહેલેથી જ દરિયાની સપાટી ઉપર હતો.
(2) જિમાલય એકવાર દરિયાના તળિયે હતો.
(3) જિમાલયમાં ધણા પરતીક્રમ થાય છે.
(4) પૃથ્વીની સપાટીમાં ફેરફાર થાય છે.

(100) આ ફેરફારને યોગ્ય શીર્ષક કયું છે ?

- (1) પૃથ્વીની સપાટીમાં ફેરફાર
(2) જિમાલયમાં ફેરફાર
(3) પરતીક્રમને કારણે ઓચિતો ફેરફાર
(4) પૃથ્વીના પીમું પરિવર્તન